

VM162:00/2011
saat. no.1.2013

Arkisto 081-58-2013

21 §

Lausunto kuntarakennelakiluonnoksesta

Valtiovarainministeriön Kunta- ja aluehallinto-osasto pyytää 22.11.2012 päivätyllä kirjeellään lausuntoa kuntarakennelakiluonnoksesta.

Lausuntopyyntö on liitteenä. Lausuntopyynnön liitteet (4 kpl) ovat oheismateriaalina.

Liite 21 A §/28.1.2013

Hallitusohjelman mukaista kuntauudistuksen valmistelua on selvitetty lausuntopyynnössä.

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa kuntarakennelaki – lakiluonnoksesta yleisesti sekä erityisesti lausumaan seuraavista kysymyksistä:

- selvitysvelvollisuudesta, selvityspерusteista (ml. poikkeusperusteista) ja selvitysvelvollisuuden sisällöstä;
- esityksen sisältämistä määräajoista ja menettelyistä;
- valtioneuvoston toimivallasta päättää kuntajaon muuttamisesta;
- yhdistymisavustuksien ehdoista ja määrästä;
- **sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien turvaamisesta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta koskevien linjausten mukaisesti.**

Yhtymäjohtaja on valmistellut FSTKY:n lausunnon em. sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteeseen liittyvien linjausten osalta. Lausuntoa on käsitelty myös johtoryhmässä 23.1.2013.

Kuntayhtymän lausunto on liitteenä.

Liite 21B § /28.1.2013 (AM)

Lisätietoja

Markku Puro, puh. 03 4191 4000

YJ:

Yhtymähallitus hyväksyy oheisen lausunnon kuntarakennelakiluonnoksesta valtiovarainministeriölle annettavaksi.

YH:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

YHTYMÄHALLITUS
28.1.2013

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

Otteet

Valtiovarainministeriö

Forssassa 30.1.2013

Anja Myllylä
hallintosihteeri, puh. 03 4191 4056

Valtiovarainministeriö
Kunta- ja aluehallinto-osasto

FSTKY:n lausunto kuntarakennelakiluonnoksesta (sote –uudistusten osalta)

Valtiovarainministeriön kunta- ja aluehallinto-osasto pyytää Forssan seudun terveydenhuollon kuntayhtymältä lausuntoa kuntarakennelakiluonnoksesta.

Valtiovarainministeriö pyytää jakelussa mainituilta tahoilta lausuntoa liitteenä olleesta lakiluonnoksesta yleisesti sekä erityisesti lausumaan seuraavista kysymyksistä:

- sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien turvaamisesta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta koskevien linjauksien mukaisesti.

Lisäksi lausuntopyyntö koskee monilta osin kuntarakennelakia, mutta nämä osiot lausuntopyynnöstä eivät koske Forssan seudun terveydenhuollon kuntayhtymää, vaan peruskuntia, joten kuntayhtymän lausunnossa keskitytään sosiaali- ja terveystalouden turvaamiseen ja palvelurakennetta koskevien linjauksien pohtimiseen.

Lounais-Hämeen kunnat ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen

Forssan seudun kunnilla, Forssan kaupungilla, Tammelan, Jokioisten, Humpilan ja Ypäjän kunnilla on valtuustojen yhtäpitävät päätökset järjestää sosiaali- ja terveydenhuolto päivähoitoa lukuun ottamatta, yhteisen hyvinvointikuntayhtymän toimesta viimeistään 2015 alkaen. Kunnilla on päätöstä tehdessään näkemyksenä se, että tämä hyvinvointikuntayhtymä vastaisi myös niitä tavoitteita, mitä valtiovallalla on ollut sosiaali- ja terveydenhuollon integraatiosta sekä perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palveluiden järjestämisestä.

Nykytilanne

Forssan seudun terveydenhuollon kuntayhtymä on toiminut vuodesta 2001 alkaen. Kuntien kokemukset ovat olleet pääosiltaan myönteisiä. Forssan mallista on tullut valtakunnallisesti tunnettu erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon yhteistyötä hyvin toteuttava toimintamalli, jota on myös valtakunnallisesti, esim. eduskunnan tulevaisuusvaliokunnan mietintö, pidetty yhtenä tulevaisuuden järjestämistapana.

Forssan seudun terveydenhuollon kuntayhtymä (FSTKY) on toteuttanut toimintaansa taloudellisesti, kuntien vanhustenhuollon ja terveydenhuollon ikä- ja tarvevakioidut kustannukset ovat keskimäärin 10 % alle maan keskiarvon. Kuntayhtymässä on ollut käytössä sopimusohjausjärjestelmä, joka on tarjonnut kunnille terveydenhuollon palvelut kiinteällä vuosisopimuksella joko itse tuottamalla tai tilaamalla.

Forssan seudun terveydenhuollon ky.
PL 42
30101 FORSSA
Puh. 03 419 11
Telekopio 03 422 1166
Y-tunnus 0214295-0
OKOYFIHH FI31 5025 0220 0112 25
DABAFIHH FI97 8000 1700 9044 94

Pääterveysasema
Urheilukentänkatu 2
Forssa

Forssan sairaala
Urheilukentänkatu 9
Forssa

Yhtymähallinto
Sairaalanukuja
Forssa

Palvelutuotannon volyymistä kuntayhtymä on itse tuottanut 80 % ja loput 20 %, lähinnä vaativa erikoissairaanhoido, on tilattu muualta.

Asiakastytyväisyyssmittauksissa, mm. Suomen Kuntaliiton toteuttamassa kuntapalvelututkimuksessa, Forssan seutu on ollut asiakastytyväisyydessä kolmella viime kerralla selkeästi paras. Myös valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen (VATT) selvityksessä perusterveydenhuollon toiminnan tehokkuudessa FSTKY oli maan 3. tehokkain terveyskeskus. Sairaaloiden tuottavuusvertailussa Forssan sairaala on sijoittunut omassa luokassaan aina kolmen parhaan joukkoon.

Työvoimatilanne on tällä hetkellä hyvä. Kaikki lääkärin virat ovat hoidossa, kuten myös vakituisen hoitohenkilökunnan toimet. Työterveyslaitoksen toteuttamassa työhyvinvointitutkimuksessa on pärjätty vastaaviin kuntayhtymiin verrattuna hyvin, ja oltu paremmalla tasolla kuin muut kuntayhtymät.

Tulevaisuuden suunnitelma

Kunnilla on siis yhtäpitävät päätökset muodostaa hyvinvointikuntayhtymä, joka vastaisi koko seudun sosiaali- ja terveystalvveluista päivähoitoa lukuun ottamatta. Kunnat ovat tässä vaiheessa päätyneet ratkaisuun, jossa kuntayhtymämalliin ollaan tyytyväisiä, eikä vastuukuntamallia ole pidetty mitenkään perusteltuna. Vaikka alueen väestöpohja 35 000 asukasta, on sosiaalipoliittisen ministerivaliokunnan linjauksiin nähden niukka, on seudun kunnat kuitenkin pystyneet osoittamaan, että järjestelmä on toimiva, ja niiden kantokyky on riittävä rahoituksen osalta. Jos sosiaali- ja terveystalvveluiden rahoitus säilyy kunnilla, laajemman väestöpohjan omaava sote -alue ei yksittäisen kunnan rasitteita pienentäisi tai tarjoaisi rahoituksen suhteen leveämpiä hartioita. Toiminnan osalta olemme pystyneet osoittamaan, että tällä väestöpohjalla perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon integraatio on toteutunut hyvin, ja nyt suunnitelmassa on liittää siihen koko sosiaalihuolto koko sosiaali- ja terveydenhuollon integraation parantamiseksi.

Hyvinvointikuntayhtymä tulisi muodostumaan perheiden palveluista, mielenterveyspalveluista, perusterveydenhuollosta ja erikoissairaanhoidosta sekä sosiaalityöstä ja vanhustenpalveluista, sekä näihin kaikkiin liittyvistä tarvittavista tukipalveluista, joista jo nyt suuri osa tuotetaan yhdessä kuntien muodostamassa yhtiössä.

Forssan seudun kuntien suunnitelma hyvinvointikuntayhtymästä vastaa erittäin hyvin moniin lausuntopyyntöön liitteessä olevaan sosiaali- ja terveystalvveluista ministerityöryhmän esitykseen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta koskeviksi linjauksiksi.

Forssan seudulla on koko ajan ollut tavoitteena perustalvveluiden vahvistaminen ja tässä on onnistuttu hyvin. Ennaltaehkäiseviä ja matalan kynnyksen palveluita on kehitetty yhdessä kuntien kanssa, ja alueelle on jo 10 vuotta sitten laadittu hyvinvointi- ja turvallisuusstrategia, jota kunnat ja kuntayhtymä ovat voineet toiminnassaan toteuttaa.

Myös tuloksia on saavutettu, lastenpsykiatrian hoitopäivät ovat vähentyneet, huostaanottojen jyrkkä nousu on taittunut, päihde- ja huumekuolemia on pystytty vähentämään.

Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä vastaisi myös kaksiportaista mallia, koska voisimme ostaa vaativan erityistason palvelut joko Pirkanmaan tai Varsinais-Suomen erityisvastuualueelta.

Kuntatalouden kannalta hyvinvointikuntayhtymä tai laajempi sote -alue eivät kuntien rahoitusmahdollisuuksien suhteen poikkea oleellisesti toisistaan, vaan Forssan seudun kunnat ovat katsoneet, että säi-

lyttämällä oma ohjausvalta seudullisiin palveluihin, kustannustaso voidaan pitää paremmin kantokykyä vastaavana.

Henkilöstötilanne on pystytty pitämään hyvänä. Erikoissairaanhoidossa on kaikki lääkärinvirat täytetty, hoitohenkilökuntaa on riittävästi eikä virkoja ole täyttämättä. Sosiaalihuollon mukaan tulo vahvistaisi seudun osaamista lastensuojelussa ja vanhusten huollossa. Näissä asioissa on jo laaja yhteistyötä tehty aikaisemmin ja kehitetty henkilöstön osaamista.

Lausuntopyynnössä todetaan, että poikkeusmenettelynä voidaan käyttää yhteistoiminta-alueella sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämis- ja rahoitusvastuuseen kykeneviä väestöpohjaltaan riittävän suuria sosiaali- ja terveydenhuollon alueita. Katsomme, että Forssan seutu nämä kriteerit täyttää, ja on ennustettavissa, että tämä ratkaisu tulevaisuudessa tukisi kuntarakenteen muutoksia niin, että yhtenäiseen työssäkäyntialueeseen perustuva riittävän vahva peruskunta olisi palveluiden tuottaja.

Uudistuksen palvelutavoite

FSTKY on saavuttanut jo monia niitä tavoitteita, mitä lausuntopyynnössä esitetään. Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon integraatio on ollut hyvää, ja hallintokuntien välillä on tehty tiivistä yhteistyötä, esim. laatimalla hyvinvointi- ja turvallisuusstrategia yhdessä ja huolehtimalla oppilashuollon psykososiaalisista palveluista yhdessä. Tällä hetkellä vastaamme myös etsivästä nuorisotyöstä ja nuorten neuvonnasta, jolla estetään nuorten syrjäytymistä.

FSTKY on tarjonnut perusterveydenhuollon palvelut lähipalveluina kuntien terveysasemilla. Näihin on mahdollista hyvinvointikuntayhtymässä luontevasti liittää sosiaalitoimen palveluja ja luoda sote-lähi-palvelujen verkosto. FSTKY:n oman sairaalan poliklinikoilla on jo nyt saatavissa lähes kattavasti suppeidenkin erikoisalojen poliklinikkapalveluja ja tätä toimintaa on mahdollista jatkaa ja edelleen kehittää hyvinvointikuntayhtymässä.

Kuntayhtymän ei ole merkittävässä määrin tarvinnut turvautua yksityiseen palvelutuotantoon, ainoastaan ilta- ja yöpäivystys on ulkoistettu, muutoin muu toiminta on pääasiassa tuotettu omana toimintana, vaikka kuntayhtymässä työskenteleekin useita eri ammattikuntia ammatinharjoittajina, ja useiden yhtiöiden palveluja on käytetty, mutta niin että yhtiöt ovat tuottaneet kuntayhtymälle palveluita, eikä kysymyksessä ole ollut varsinainen palvelun ulkoistaminen.

FSTKY:llä on jo nyt ollut useita matalan kynnyksen palveluita, myös sosiaalitoimen erityispalveluissa, kuten päihdehuollossa ja mielenterveyspalveluissa. Nuorille mielenterveyspotilaille on ollut päiväkeskustoimintaa, ja heidän kuntoutuspalveluitaan on tarkoitus jatkossa voimakkaasti lisätä.

Forssan mallissa on ollut juuri erityistä ja tärkeää se, mitä lausuntopyynnössäkin korostetaan, että perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon resursseista ja niiden jakautumisesta on päätetty yhdessä pöydässä. Hyvinvointikuntayhtymässä tähän tulisi lisäksi myös sosiaalitoimen palvelut. Olemme pitäneet mallia hyvänä ja onnistuneena, joten olemme varmoja, että pystyisimme myös jatkamaan 35 000 asukkaan väestöpohjalla terveys- ja sosiaalipalvelujen toteuttamista.

Forssan mallissa pidämme merkittävänä ja hyvänä myös yhteistä potilastietojärjestelmää. Perusterveydenhuollossa, erikoissairaanhoidossa, vanhusten laitoshoidossa ja myös yksityisissä hoivakodeissa on koko seudulla käytössä yhteinen potilastietojärjestelmä (Effic).

Hyvinvointikuntayhtymän laajentumismahdollisuudet

Someron kaupunki on ollut mukana valmistelemissa hyvinvointikuntayhtymää, ja se on mahdollisesti omia ratkaisuja tehdessään tulossa mukaan hyvinvointikuntayhtymään. Tällä hetkellä Someron kaupunki on jo FSTKY:n osajäsen ympäristöterveydenhuollon osalta, FSTKY tuottaa Somerolle perusterveydenhuollon päivystyspalvelut ja merkittävästi erikoissairaanhoidoa.

Myös Loimaan kaupungin kanssa on käyty keskusteluja, voitaisiinko muodostaa Forssan, Someron ja Loimaan alueelle yhteinen sote –alue, jolloin asukaspoehja nousisi jo n. 70 000.

Tässä vaihtoehdossa Forssan seudun tulisi ratkaista missä erityisvastuualueessa se haluaisi olla, luonnollinen ratkaisu olisi, että Forssan seutu ja Loimaan ja Someron kanssa siirtyisi Varsinais-Suomen erityisvastuualueeseen.

Yhteenvedo

Forssan seudun terveydenhuollon kuntayhtymä toteaa yhteenvedona lausunnossaan sosiaali- ja terveyspoliittisen ministeriryhmän esitykseen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta koskevaksi linjaukseksi:

Forssan seudulle suunniteltu hyvinvointikuntayhtymä rakentuu perusterveydenhuollon, sosiaalitoimen ja erikoissairaanhoidon integraatiolle, mikä vastaa valtioneuvoston asettamia tavoitteita peruspalvelujen uudistamiselle.

Forssan seudulla nähdään keskeisenä, että uudistuksissa turvataan laaja-alainen, moniammatillinen terveydenhuollon ja sosiaalitoimen yhteistyö, jossa palvelujen käyttäjät otetaan mukaan palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen. Jotta palvelujen kehittämisessä kyetään riittävällä tavalla huomioimaan seudulliset erityistarpeet ja olosuhteet, on sekä virkamiesjohdon että poliittisten päättäjien seudullinen asiantuntemus turvattava.

Kuntayhtymä on jo nyt pystynyt osoittamaan taloudellista tehokkuutta toiminnassaan, esim. tarve- ja ikävakioidut kustannukset ovat n. 10 % alle maan keskiarvon.

Asiakastyytyväisyys Kuntaliiton tutkimuksissa on ollut poikkeuksellisen hyvää Forssan seudulla.

Työterveyslaitoksen tutkimuksissa työtyytyväisyys on ollut vastaavia kuntayhtymiä parempi Forssan seudulla.

Henkilökunnan saatavuus on turvattu ja varsinaista henkilöstöpulaa ei ajoittaisia poikkeuksia lukuun ottamatta ole vastaavalla tavalla esiintynyt kuin muualla maassa.

Edellä olevaan perustuen katsomme, että Forssan seudun pakottaminen johonkin laajempaan sote – alueeseen, jossa alueen kuntien vaikutusmahdollisuudet päätöksentekoon heikkenisivät, ei tuottaisi oleellista lisäarvoa, vaan toivomme, että valtioneuvosto mahdollistaisi hyvinvointikuntayhtymän muodostamisen Forssan seudulla. Kuntayhtymän kunnat voivat niin halutessaan myös muodostaa vahvan peruskunnan, jolloin kuntayhtymämalli jää tarpeettomaksi.

Hyvinvointikuntayhtymää on realistista myös laajentaa kehittämällä yhteistyötä Someron ja Loimaan kanssa. Kuntayhtymä voisi myydä myös palveluita myös ympäristökunnille, niin kuin se tällä hetkellä tekee terveystalveissa.

Forssan seudun terveydenhuollon kuntayhtymä korostaa, että ne rakenteelliset erityispiirteet, joita on jo olemassa, esim. toimintakulttuurin, toiminnan tehokkuuden, työvoiman saatavuuden ja viihtyvyyden, infrastruktuurin suhteen ovat sellaiset, että ne puoltaisivat Forssan seudun mahdollisuutta muodostaa oma sote –alue, joka sitten suppeampaa erityisosaamista vaativat erityispalvelut ostaisi joltakin erva –alueelta, jolloin päästäisiin myös valtioneuvoston tavoitteeksi asettamaan kaksipuolaiseen järjestelmään.

Jos Forssan seutu pakotettaisiin suurempaan sote –alueeseen, uhkana olisi hyvien saavutustemme rapautuminen, toimivan infrastruktuurin vajaakäyttö ja lähipalveluiden heikentyminen, eikä palvelutuotantoa varten käytettävissä olevat resurssit nykytilaan verrattuna kasvaisi.

Jos esitetyt linjaukset vanhoilla aluesairaaloilla, joiden asukasluku ei vastaa annettua tavoitetta, mutta seudut vastaavat itse sairaalatoiminnastaan, noudatetaan tiukasti, on hyvin todennäköistä, että se johtaa merkittävässä määrin näiden vanhojen aluesairaaloiden yksityistämiseen. On myös todennäköistä, että näillä linjauksilla uudistus niillä sote –alueilla, joissa ei ole esim. aluesairaaloita, johtaisi erityispalveluiden vahvistamiseen peruspalveluiden sijasta.

FORSSAN SEUDUN TERVEYDENHUOLLON KUNTAYHTYMÄ

Forssassa 28.1.2013

Markku Puro
yhtymäjohtaja

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Kunta- ja aluehallinto-osasto

Liite 21A §

Yhail 28.1.2013 1(3)
VM162:00/2011

Lausuntopyyntö

22.11.2012

Jakelussa mainituille

Lausuntopyyntö kuntarakennelakiluonnoksesta

Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen hallitusohjelman mukaan hallitus toteuttaa koko maan laajuisen kuntauudistuksen, jonka tavoitteena on vahvoihin peruskuntiin pohjautuva elinvoimainen kuntarakenne. Osana kuntauudistusta hallitus käynnisti syksyllä 2011 hallitusohjelman mukaisen koko maan kattavan selvityksen kullekin alueelle tarkoituksemukaisesta kunta- ja palvelurakenteesta. Kunnallishallinnon rakenne -työryhmän selvitys Elinvoimainen kunta- ja palvelurakenne (valtiovarainministeriön julkaisuja 5a/2012 ja 5b/2012) valmistui helmikuussa 2012.

Valtiovarainministeriö asetti helmikuussa 2012 kuntarakennelakia valmistelevan työryhmän, jonka tehtävänä oli seurata ja arvioida kunta- ja palvelurakenneselvityksestä saatavaa palautetta ja sen pohjalta laatia yhteenveto alue- ja kuulemiskierroksesta sekä tehdä uudistuksen vaikutusarviointi ja laatia tarkennettu esitys uudistuksen kriteereistä ja toteuttamistavoista. Lisäksi työryhmän tuli valmistella luonnos hallituksen esityksestä kuntauudistusta ohjaavaksi rakennelaksi.

Hallitus linjasi kuntauudistuksen etenemistä iltakoulussaan 5.6.2012 sekä antoi seuraavana päivänä tiedonannon eduskunnalle kuntauudistuksen etenemisestä (VNT 2/2012 vp). Hallitus antoi linjauksissaan määrittelemiensä tarkastelunäkökulmien perusteella tarkempien uudistuksen kriteerien valmistelun rakennelakia valmistelevan työryhmän tehtäväksi. Työryhmän valmistelemat tarkemmat kriteerit vahvistettiin hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmässä 27.6.2012.

Nyt kyseessä oleva kuntarakennelakiluonnos on valmisteltu hallituksen linjausten pohjalta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi nykyistä kuntajakolakia, ja samalla lain nimike muutettaisiin sen sisältöä paremmin kuvaavaksi kuntarakennelaksi. Lakiin lisättäisiin säännökset kuntien selvitysvelvollisuudesta, selvityspennoista ja niistä poikkeamisesta sekä muutettaisiin kuntien yhdistymisen taloudellista tukea koskevia säännöksiä. Lisäksi ehdotetaan kielilain muuttamista eräiltä osin.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministerityöryhmä on linjannut palvelurakenneluudistuksen jatkoa 15.11.2012. Näitä linjauksia koskeva muistio on tämän lausuntopyynnön liitteenä 4.

Valtiovarainministeriö pyytää jakelussa mainituilta tahoilta lausuntoa oheisesta luonnoksesta yleisesti sekä erityisesti lausumaan seuraavista kysymyksistä:

- selvitysvelvollisuudesta, selvityspereusteista (ml. poikkeuspereusteista) ja selvitysvelvollisuuden sisällöstä;
- esityksen sisältämistä määräajoista ja menettelyistä;
- valtioneuvoston toimivallasta päättää kuntajaon muuttamisesta;
- yhdistymisavustuksien ehdoista ja määrästä;
- sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien turvaamisesta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta koskevien linjausten mukaisesti.

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 7.3.2013 mennessä sähköpostitse osoitteeseen valtiovarainministerio@vm.fi.

Päivi Laajala
Osastopäällikkö, ylijohtaja

Lisätietojen antajat

Kuntarakennelakiluonnoksen osalta:

Päivi Laajala, valtiovarainministeriö, p. 02955 30026, etunimi.sukunimi(a)vm.fi

Eeva Mäenpää, valtiovarainministeriö, p. 02955 30266, etunimi.sukunimi(a)vm.fi

Auli Valli-Lintu, valtiovarainministeriö, p. 02955 30079, etunimi.sukunimi(a)vm.fi

Anu Hernesmaa, valtiovarainministeriö, p. 02955 30027, etunimi.sukunimi(a)vm.fi

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta koskevien linjausten osalta:

Sinikka Näätäsaari, sosiaali- ja terveysministeriö, p. 0295 163 109,

etunimi.sukunimi(a)stm.fi

Lisätietoja: www.kuntaudistus.fi

Liitteet	Liite 1. Kuntarakennelaki – lakiluonnos perusteluineen Liite 2. Kuntaudistuksen eteneminen -kaavio Liite 3. Muistio muista kuntauudistuksen hankkeista Liite 4. Muistio sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteen linjauksista
Jakelu	Kunnan- ja kaupunginhallitukset Suomen Kuntaliitto Valtioneuvoston kanslia Ulkoasiainministeriö Oikeusministeriö Sisäasiainministeriö

Puolustusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Maa- ja metsätalousministeriö
Liikenne- ja viestintäministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Ympäristöministeriö
Aluehallintovirastot
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset
Maakuntien liitot
Sairaanhoidopiirit
Erityishuoltopiirit
Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistoiminta-alueet
Koulutuskuntayhtymät ja muut koulutuksen järjestäjät
KT Kuntatyönantajat
Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO
Julkis- ja yksityisalojen toimihenkilöliitto Jyty
Kunta-alan unioni
Tekniikka ja Terveys KTN
Toimihenkilöiden neuvottelujärjestö TNJ
AKAVA
STTK
SAK
Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL
MTK
Keva
Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunta
Elinkeinoelämän keskusliitto
Suomen Yrittäjät
Keskuskauppakamari
Suomen evankelis-luterilainen kirkko
Suomen ortodoksinen kirkko
Folktinget
Saamelaiskäräjät
Kansallinen Kokoomus rp.
Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue rp.
Perussuomalaiset rp.
Suomen Keskusta rp.
Vasemmistoliitto rp.
Vihreä liitto rp.
Suomen ruotsalainen kansanpuolue rp.
Suomen kristillisdemokraatit (KD) rp.
Ammattiosajien kehittämissyhdystys AMKE
Lapsiasiavaltuutetun toimisto
Suomen nuorisovaltuustojen liitto
Allianssi ry.
Nuorisoasiain neuvottelukunta
Suomen Kotiseutuliitto
Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY
Helsingin seudun liikenne HSL